

แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษา
ในยุคโลกโกลาหล BANI World
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

GUIDELINES OF DEVELOPMENT OF SCHOOL ADMINISTRATION SKILLS
IN BANI WORLD UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE SONGKHLA STUN

@2022 Copyright se.school by ChangeVentures

คมจิรวรวิทย์ เรืองฤทธิ์*, นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์ และนพรัตน์ ชัยเรือง
Komjirawarit Ruangrith*, Nilrat Navakijpaitoon and Nopparat Chairueng

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
*Corresponding email: 6655701012@nstru.ac.th

วันที่รับ: 27 พฤศจิกายน 2567, วันที่แก้ไข: 7 กุมภาพันธ์ 2568, วันที่ตอบรับ: 19 กุมภาพันธ์ 2568

แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกโกลาหล BANI World
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล
GUIDELINES OF DEVELOPMENT OF SCHOOL ADMINISTRATION SKILLS IN BANI WORLD
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE SONGKHLA STUN

คมจิรวรวิทย์ เรืองฤทธิ์*, นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์ และนพรัตน์ ชัยเรือง
Komjirawarit Ruangrith*, Nilrat Navakijpaitoon and Nopparat Chairueng
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
*Corresponding email: 6655701012@nstru.ac.th

วันที่รับ: 27 พฤศจิกายน 2567, วันที่แก้ไข: 7 กุมภาพันธ์ 2568, วันที่ตอบรับ: 19 กุมภาพันธ์ 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกโกลาหล BANI World และศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกโกลาหล BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 53 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 49 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ผู้ให้ข้อมูลคือผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูของจำนวน 147 คน เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารสถานศึกษา ในยุคโลกโกลาหล BANI World ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกโกลาหล BANI World ประกอบด้วย 9 แนวทาง 27 วิธีดำเนินการ มีค่าความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของส่วนประกอบแนวทางการพัฒนาทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ทักษะการบริหารสถานศึกษา, ยุคโลกโกลาหล BANI World

Abstract

The purposes of this mixed-method research were to investigate the current and desired conditions of school administration skills in BANI World and to develop guidelines for developing school administration skills in BANI World under the Songkhla-Stun Secondary Educational Service Area Office. The population included 53 schools under the Songkhla-Stun Secondary Educational Service Area Office. The sample consisted of 49 schools using a multi-stage sampling technique. Key informants included 147 school directors, deputy directors, and teachers. The research instruments were a questionnaire, a structured interview form, and an assessment form. The statistical devices employed for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, priority needs index, and content analysis.

The results revealed that the overall current condition of school administration skills in BANI World was rated as high. The overall desired condition was at its highest level. The guidelines for developing school administration skills in BANI World included nine approaches and 27 methods. The appropriateness and feasibility of the guideline's approaches and methods were rated as highest.

Keywords: school administration skills, BANI World

บทนำ

ลอเรนซ์ (Lorenz, 1978) นักพยากรณ์อากาศ เป็นผู้ริเริ่มบุกเบิกทฤษฎีความโกลาหล ตั้งคำถามว่าการขยับปีกของผีเสื้อในโตเกียว มีผลต่อลมพายุหมุนทอร์นาโดในเท็กซัส หรือพายุฝนในนิวยอร์กหรือไม่ คำตอบคือสิ่งเล็กๆ ๆ อาจมีผลกระทบต่อเนื่องจนกลายเป็นเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดได้ ในองค์กรการทำงานมักพบเจอประสบการณ์ “การขยับตามทฤษฎีความโกลาหล ที่ส่งผลกระทบเหล่านี้” อยู่บ่อยครั้ง การออกความเห็นธรรมดาในที่ประชุมสามารถกระจายไปในองค์กรได้อย่างรวดเร็ว เติบโต และเปลี่ยนแปลงไปเป็นความเข้าใจผิดได้ในบางโอกาส สอดคล้องกับแนวคิดในการพยายามอธิบายปรากฏการณ์ของโลกปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วของคาสซิโอ (Cascio, 2022) ได้เขียนบทความเรื่อง Facing the Age of Chaos เปรียบเทียบกับยุคแห่งความโกลาหล ได้นิยามคำว่า “BANI” ได้แก่ Brittle ความเปราะบาง Anxious ความกังวล Nonlinear การคาดเดายาก และ Incomprehensible ความเข้าใจได้ยาก

ยุค “BANI World” เป็นส่วนหนึ่งมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Disruption) ทำให้ประเทศไทยต้องเตรียมความพร้อมกำลังคนรองรับการเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างสมบูรณ์แบบ โดยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความพร้อมและมีความฉลาดทางดิจิทัล ซึ่งเป็นทักษะสำคัญจำเป็นในการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 ให้อยู่รอดปลอดภัยจากสภาพแวดล้อมยุคดิจิทัล มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็น

ต่อการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “คนรุ่นใหม่” ที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต (อรรถพล สังขวาสี, 2567) ในทางการบริหารองค์การด้านการศึกษาที่เช่นเดียวกัน องค์การต้องการผู้บริหารสถานศึกษาที่มีทักษะพร้อมต่อการรับมือในยุคโลกาภิวัตน์ (Katz, 1955, p. 33) ได้ให้ความหมายของทักษะการบริหารไว้ว่า หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารที่ใช้ในการบริหารงานเพื่อความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ได้กล่าวถึงทักษะการทำงานของผู้บริหารเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในงานเขียนเรื่อง “Skill of an Effective Administrator” ประกอบด้วยทักษะ 3 ด้าน คือ ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล เป็นองค์กรที่ดูแลโรงเรียนในพื้นที่จังหวัดสงขลา และจังหวัดสตูล ในระดับมัธยมศึกษา หนึ่งในพันธกิจ (Mission) และเป้าประสงค์รวม (Goals) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทนต่อการเปลี่ยนแปลง ของเทคโนโลยี มีสมรรถนะความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งมีภูมิคุ้มกัน พร้อมทั้งจะรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ รู้เท่าทันสื่อ และเทคโนโลยี ในการดำเนินชีวิตในโลกยุคใหม่ และได้รับการศึกษาในสถานศึกษาที่มีความปลอดภัย โดยมีจุดเน้นคือการพัฒนาทักษะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต ด้วยเหตุความสำคัญของภาวะการณ์ปัจจุบันและความสำคัญของการพัฒนาองค์กรข้างต้น ผลงานวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทักษะการบริหารให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดตามผลการวิจัย เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างยั่งยืนเพื่อพัฒนาระดับคุณภาพการศึกษาให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน นำไปสู่ความรู้ความเข้าใจแนวทางในการพัฒนาที่ตรงกันของบุคลากรนำไปสู่องค์กรที่มีความสุขและทันยุคสมัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่ศึกษา

- ศึกษาทักษะการบริหารงานสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World 5 ทักษะ ประกอบด้วย ดังนี้
1. ทักษะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
 2. ทักษะมีโนภาพและความคิดรวบยอด
 3. ทักษะเทคนิควิธีการทำงาน
 4. ทักษะปรับตัวและจัดการตนเอง และ
 5. ทักษะยืดหยุ่นในการทำงาน ตามแนวคิดยุคโลกาภิวัตน์ BANI World

ของคาสซิโอ (Cascio, 2022) ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้านดังนี้ ความเปราะบาง (Brittle) ความกังวล (Anxious) การคาดเดายาก (Nonlinear) และ ความเข้าใจได้ยาก (Incomprehensible)

ขอบเขตที่เกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง

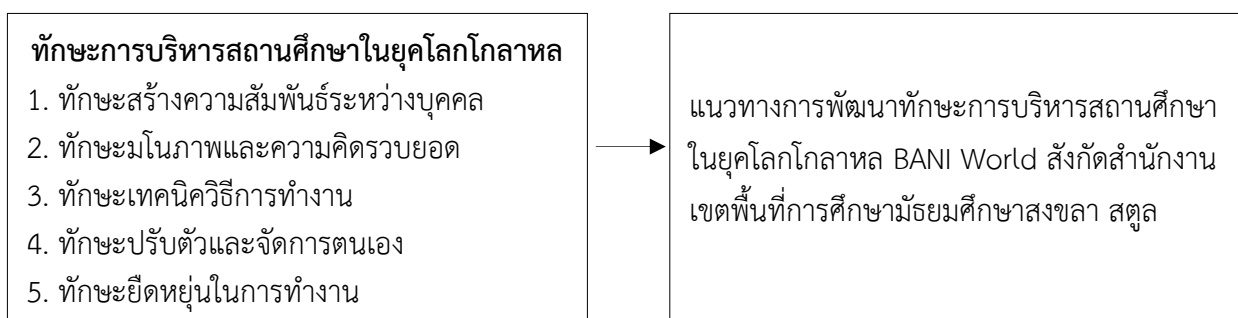
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 53 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล จำนวน 49 โรงเรียน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน Multi-stage Sampling กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยพิจารณาคำนวณจากสูตร Yamane (1973) หลังจากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งพื้นที่ (Cluster or Area Sampling) โดยแบ่งพื้นที่ตามสหวิทยาเขต จำนวน 4 เขต แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อสุ่มรายชื่อโรงเรียนได้ทั้งหมด 49 แห่ง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้าหรือรองหัวหน้าฝ่ายบริหาร จำนวน 1 คน และ ครู จำนวน 1 คน รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด 3 คนต่อโรงเรียน 1 แห่ง รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 147 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในการสัมภาษณ์เชิงลึก และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ (ร่าง) แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่าน ได้แก่ 1. ผู้บริหารการศึกษา 2. ผู้บริหารสถานศึกษา และ 3. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา โดยพิจารณาจากท่านที่มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์การบริหารการศึกษาและบริหารสถานศึกษาจำนวน 5 ปีขึ้นไปด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกโกลาหล BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลและดำเนินการวิจัยในช่วง 2 ปีการศึกษา คือ ระหว่างปีการศึกษา 2566-2567

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบกระบวนการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา

ศึกษากรอบแนวคิดจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างกรอบแนวคิดทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา หลังจากนั้นร่างกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา และยุคโลกโกลาหล BANI World เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประเมินความเหมาะสมของกรอบแนวคิดในการวิจัย และตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกโกลาหล BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยพิจารณาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น (Confidence Interval) 95% เมื่อมีขนาดกลุ่มประชากรมีจำนวนจำกัด จากสูตร Yamane (1973) ได้จำนวนอย่างน้อย 47 แห่ง และผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งพื้นที่ (Cluster or Area Sampling) โดยแบ่งพื้นที่ตามสหวิทยาเขต จำนวน 4 เขต จากนั้นแบ่งตามสัดส่วนของโรงเรียนแต่ละพื้นที่ต่อจำนวนโรงเรียนทั้งหมด จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อสุ่มรายชื่อโรงเรียนได้ทั้งหมด 49 แห่ง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้าหรือรองหัวหน้าฝ่ายบริหาร จำนวน 1 คน และ ครู จำนวน 1 คน รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูล ทั้งหมด 3 คนต่อโรงเรียน 1 แห่ง ดังนั้นรวมมีผู้ให้ ข้อมูลจำนวน 147 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่สร้างขึ้นจากการวิเคราะห์ตัวแปรและองค์ประกอบตามกรอบแนวคิดการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และ ตอนที่ 2 ข้อคำถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกโกลาหล BANI World วิธีการตรวจสอบความครอบคลุมของโครงสร้างเนื้อหา ความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ (Item Objective Congruence: IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พบว่า ค่า IOC ของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 1.00 หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) ในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอื่น ผลการตรวจสอบพบว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 จึงนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถาม แบบสำรวจ พร้อมทั้งบันทึกข้อเสนอแนะด้วยตนเองและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI_{modified}

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

ผู้วิจัยนำค่า $PNI_{modified}$ ที่ได้หาค่ากลางดัชนีความต้องการจำเป็นมาจัดลำดับของการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาตัวแปรที่มีค่า PNI สูงกว่าค่ากลาง จัดอยู่ในตัวแปรกลุ่ม PNI สูง สามารถนำมาใช้ยกร่างแนวทางนำข้อมูลมาร่วมวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยสรุปเป็นประเด็นสำคัญและวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ หลังจากนั้นตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยการใช้แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความถี่ (f) ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นการจำแนกความหมาย 5 ระดับ และแปลผลโดยเปรียบเทียบเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย

เครื่องมือที่ใช้ศึกษา 1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และ 2. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยผู้ให้ข้อมูลคือผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา โดยพิจารณาจากท่านที่มีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์การบริหารการศึกษาและบริหารสถานศึกษาจำนวน 5 ปีขึ้นไปด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยมีรายละเอียดข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของทักษะการบริหารสถานศึกษา ในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสงขลา สตูล

ที่	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่ พึงประสงค์		PNI	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	ทักษะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.08	0.57	4.58	0.48	0.123	2
1	สร้างเครือข่ายเพื่อร่วมระดมทรัพยากรทางการศึกษา	4.01	0.76	4.62	0.59	0.152	1

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่ พึงประสงค์		PNI	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
2	เข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ จัดการความสมดุระหว่าง คนกับงาน	4.03	0.70	4.44	0.68	0.102	6
3	ยอมรับและทำงานร่วมกับผู้อื่นบนความหลากหลาย ได้ทุกประเภท	4.06	0.70	4.58	0.54	0.128	4
4	กระตุ้น เสริมแรง ยกย่องชมเชยสร้างขวัญกำลังใจ แก่ผู้ร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชาให้เกิดความสามัคคี	4.10	0.62	4.56	0.55	0.112	5
5	ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน ทุกโอกาส	4.03	0.77	4.58	0.51	0.136	3
6	แก้ไขปัญหา และป้องกันความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา	4.03	0.74	4.60	0.60	0.141	2
7	สนับสนุนการทำงานเป็นทีม ร่วมมือร่วมใจระหว่าง สมาชิก ส่งเสริมให้เกิดการทำงานแบบระดมความคิด	4.27	0.52	4.65	0.48	0.089	7
ทักษะมโนภาพและความคิดรวบยอด		4.09	0.60	4.61	0.49	0.127	1
8	มองภาพรวมของภารกิจ กิจกรรมงานต่าง ๆ และ ทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่าง เชื่อมโยงถึงกัน	3.95	0.72	4.57	0.52	0.157	1
9	วางแผนการดำเนินงาน การใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยใช้หลักเกณฑ์ที่ดีในการตัดสินใจ คำนึงถึง ประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก	4.03	0.80	4.48	0.73	0.112	7
10	รู้และเข้าใจระเบียบ กฎเกณฑ์ภาระงานของผู้บริหาร สถานศึกษาในเรื่องของการบริหารงานสถานศึกษา	4.12	0.68	4.61	0.53	0.119	5
11	กำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ เป้าหมาย หลักสูตรของ สถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบายเกี่ยวกับการจัด การศึกษาของชาติทุกระดับ	4.24	0.76	4.75	0.47	0.120	4
12	นำนโยบายทางการศึกษาและความต้องการของ ชุมชนมาเป็นแนวทางสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษา	4.18	0.65	4.67	0.51	0.117	6
13	จัดลำดับความสำคัญในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และ การปฏิบัติงานกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา	4.06	0.73	4.62	0.52	0.138	2

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่ พึงประสงค์		PNI	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
14	คาดการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่จะเกิดขึ้น บนพื้นฐานของความมีเหตุผลได้อย่างน่าเชื่อถือ	4.07	0.60	4.59	0.55	0.128	3
	ทักษะเทคนิควิธีการทำงาน	4.14	0.60	4.56	0.58	0.101	5
15	สั่งการ และมอบหมายงานได้อย่างชัดเจน เหมาะสม ตัวบุคคล เพื่อให้ผู้ปฏิบัติ นำไปปฏิบัติได้บรรลุ เป้าหมายที่วางไว้	4.07	0.64	4.37	0.63	0.074	7
16	สร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน การเมือง สังคม เพื่อประโยชน์ของสถานศึกษา	4.22	0.60	4.62	0.62	0.095	4
17	ประชาสัมพันธ์ สร้างภาพลักษณ์ที่ดี สร้างความ น่าเชื่อถือให้แก่องค์กร	4.27	0.59	4.61	0.65	0.080	6
18	นำองค์กรสู่ความยั่งยืนโดยใช้เครื่องมือเทคโนโลยี ดิจิทัลในการบริหารงานสถานศึกษา	4.07	0.67	4.58	0.63	0.125	2
19	เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วม ดึงศักยภาพ ท้าทาย ความสามารถของบุคลากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์	4.00	0.79	4.54	0.64	0.135	1
20	นิเทศติดตาม และสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการ สอน และการปฏิบัติงานของบุคลากรให้บรรลุตาม แผนปฏิบัติการสถานศึกษา	4.18	0.66	4.60	0.63	0.100	3
21	สามารถเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ของ สถานศึกษาให้นำมาใช้ประโยชน์ได้สูงสุด	4.19	0.72	4.58	0.65	0.093	5
	ทักษะปรับตัวและจัดการตนเอง	4.13	0.54	4.57	0.49	0.107	4
22	ปรับตัวอย่างรวดเร็วเพื่อก้าวสู่สถานการณ์ใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.97	0.75	4.55	0.60	0.146	1
23	อดทน และจัดการตนเองเมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ บีบคั้น หรือสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนยากต่อการแก้ไข	4.05	0.75	4.61	0.53	0.138	2
24	ครองตนให้ประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม ตามกฎหมาย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ วิชาชีพ	4.13	0.49	4.67	0.50	0.131	4
25	นำตนเอง มีความรับผิดชอบ วางตนอย่างเหมาะสม มีความสุข เป็นระเบียบเรียบร้อย	4.05	0.80	4.59	0.64	0.133	3

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคโลกโกลาหล BANI World	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่ พึงประสงค์		PNI	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
26	เผชิญกับปัญหาและแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.14	0.53	4.52	0.53	0.092	5
27	เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม	4.16	0.55	4.53	0.53	0.089	6
28	เป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลอื่น พัฒนาศักยภาพ ของตนเองอยู่เสมอ	4.20	0.55	4.49	0.65	0.069	7
ทักษะยืดหยุ่นในการทำงาน		4.13	0.63	4.62	0.50	0.119	3
29	ปรับเปลี่ยนยืดหยุ่นกลยุทธ์ต่าง ๆ ในการบริหารให้ทัน ต่อการเปลี่ยนแปลง หรือสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดไว้ ไม่สิ้นหวังเมื่อต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง	4.05	0.76	4.60	0.56	0.136	2
30	ปรับประยุกต์ ดัดแปลงการทำงานให้เหมาะสมเพื่อให้ เกิดความคล่องตัว บรรลุตามมาตรฐานและเกิด ประโยชน์สูงสุดในการทำงาน	4.25	0.60	4.64	0.61	0.092	7
31	เปิดรับนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน	4.13	0.69	4.64	0.51	0.123	5
32	สร้างความเปลี่ยนแปลงและทำให้ผู้อื่นคล้อยตามร่วม ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม	4.12	0.70	4.63	0.51	0.124	4
33	สร้างสรรค์และพัฒนาผลงานเพื่อให้เกิดผลดี ต่อสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	4.05	0.77	4.56	0.64	0.126	3
34	ปรับเปลี่ยน เปิดรับวิธีการรูปแบบใหม่ แตกต่าง หลากหลาย และไม่ยึดติดขนบธรรมเนียม ข้อจำกัดเดิม	4.03	0.74	4.62	0.52	0.146	1
35	เชื่อว่าการประสบความสำเร็จขององค์กรเกิดขึ้นได้ จากหลากหลายกระบวนการ ไม่ยึดติดการทำงาน ในรูปแบบเดิม	4.22	0.59	4.65	0.50	0.102	6
รวม		4.11	0.56	4.59	0.48	0.117	

ตารางที่ 1 สามารถสรุปได้ว่า สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารสถานศึกษา ในยุคโลกโกลาหล BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสงขลา สตูล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.11, S.D. = 0.56) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.48)

เมื่อวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ทั้ง 5 ทักษะ พบว่าทักษะมนภาพ และความคิดรวบยอดของผู้บริหารสถานศึกษา (PNI = 0.127) มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือ ทักษะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา (PNI = 0.123) ทักษะยืดหยุ่นในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา (PNI = 0.119) ทักษะปรับตัวและจัดการตนเองของผู้บริหารสถานศึกษา (PNI = 0.119) และทักษะเทคนิควิธีการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา (PNI = 0.101) มีลำดับความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล โดยผู้วิจัยหาค่ากลางดัชนีความต้องการจำเป็นในแต่ละด้านเพื่อจำแนกตัวแปรออกเป็นตัวแปรกลุ่ม PNI สูง และตัวแปรกลุ่ม PNI ต่ำ เพื่อใช้ในการ (ร่าง) แนวทางแล้วนำมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก สามารถสังเคราะห์แนวทางมีรายละเอียดประกอบด้วย 9 แนวทาง 27 วิธีดำเนินการ ดังนี้

ทักษะมนภาพและความคิดรวบยอด ประกอบด้วย 2 แนวทาง 6 วิธีดำเนินการ ดังนี้

แนวทางที่ 1 พัฒนาการมองภาพรวมของภารกิจ กิจกรรมงานต่าง ๆ และทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาได้อย่างเชื่อมโยงถึงกัน ประกอบด้วยวิธีดำเนินการ ดังนี้ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาศึกษาบริบทเชิงพื้นที่ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษา โดยใช้เครื่องมือ SWOT Analysis เพื่อให้เห็นข้อมูลภาพรวมของสถานศึกษา 2. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ภายในกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกันโดยมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การบริหารงาน 3. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจภาระหน้าที่ อำนาจบทบาทของตนตามระเบียบ กฎหมาย และความคาดหวังของสังคม

แนวทางที่ 2 พัฒนาการจัดลำดับความสำคัญในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และการปฏิบัติงานกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา ประกอบด้วยวิธีดำเนินการ ดังนี้ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในองค์กรร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจยึดอนาคตภาพขององค์กรที่คาดหวัง และวางแผนดำเนินการสู่แผนงานให้สอดคล้องชัดเจน 2. ผู้บริหารสถานศึกษาปรับโครงสร้างองค์กรที่กระจายอำนาจการตัดสินใจ มีความคล่องตัว และเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้สนับสนุนอำนาจการ 3. ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าร่วมอบรมสัมมนา Up skill พัฒนาศักยภาพตนเองในการจัดการรับมือกับปัญหา จัดการความเสี่ยงในองค์กร

ทักษะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ประกอบด้วย 2 แนวทาง 6 วิธีดำเนินการ ดังนี้

แนวทางที่ 3 พัฒนาการสร้างเครือข่ายเพื่อร่วมระดมทรัพยากรทางการศึกษา ประกอบด้วยวิธีดำเนินการ ดังนี้ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในองค์กรร่วมกันสร้างภาคีเครือข่ายอย่างหลากหลาย โดยสร้างโอกาสความร่วมมือแก่หน่วยงานภายนอกกับองค์กร 2. ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในองค์กรร่วมกันประสานงานกับเครือข่ายต่าง ๆ ให้เห็นถึงความสำคัญและผลประโยชน์ร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา 3. ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ ประชาสัมพันธ์ผลความสำเร็จของภารกิจสร้างความเชื่อมั่นแก่สังคม

แนวทางที่ 4 พัฒนาการจัดการความขัดแย้ง บนพื้นฐานการยอมรับความหลากหลายในองค์กร ประกอบด้วยวิธีดำเนินการ ดังนี้ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารองค์กรโดยยึดหลักประชาธิปไตย ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง มีความยุติธรรมในการพิจารณาเพื่อให้บุคลากรเกิดความรู้สึก 2. ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงความเข้าอกเข้าใจรับฟังปัญหา แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง ขจัดความขัดแย้งในองค์กรได้ทันที่ และส่งเสริมการดูแลสุขภาพใจของนักเรียนและบุคลากร 3. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวัฒนธรรมองค์กรการทำงานเป็นทีมแบบร่วมมือร่วมพลังมากกว่าการแข่งขัน ปลุกฝังอัตลักษณ์ค่านิยมองค์กรแก่นักเรียนและบุคลากร

ทักษะยืดหยุ่นในการทำงาน ประกอบด้วย 2 แนวทาง 6 วิธีดำเนินการ ดังนี้

แนวทางที่ 5 พัฒนาการทำงานด้วยความยืดหยุ่น เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วยวิธีดำเนินการ ดังนี้ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวัฒนธรรมยอมรับการเปลี่ยนแปลงโดยจัดกิจกรรมให้บุคลากรเรียนรู้ทดลองวิธีการใหม่ ๆ โดยไม่กลัวความผิดพลาด พร้อมทั้งมีแนวทางการสร้างขวัญกำลังใจและความก้าวหน้าในวิชาชีพ 2. ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในองค์กรมีทัศนคติที่เชื่อว่าเปลี่ยนแปลงนำไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น จัดทำแผนกลยุทธ์ที่มีความยืดหยุ่นคล่องตัวตามสถานการณ์ที่คาดเดาได้ยาก โดยอาศัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกระบวนการ PLC 3. ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบัน และพร้อมใช้เพื่อการตัดสินใจตามภารกิจอย่างรวดเร็วรอบด้าน

แนวทางที่ 6 พัฒนาการสร้างสรรค์ผลงาน เปิดรับนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ประกอบด้วยวิธีดำเนินการ ดังนี้ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างของการเปิดรับนวัตกรรมโดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการอำนวยความสะดวกและบริหารจัดการในองค์กรในทุกมิติ 2. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณ อุปกรณ์ เวลา หรือสิ่งจำเป็นอื่นใดที่บุคลากรจำเป็นต้องใช้ในการดำเนินการกิจต่าง ๆ 3. ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในองค์กรตั้งเป้าหมายเพิ่มขีดจำกัดในการสร้างนวัตกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างท้าทายความสามารถผ่านข้อตกลงในการพัฒนางาน (Performance Agreement : PA)

ทักษะปรับตัวและจัดการตนเอง ประกอบด้วย 2 แนวทาง 6 วิธีดำเนินการ ดังนี้

แนวทางที่ 7 พัฒนาการปรับตัวจัดการตนเองอย่างเท่าทันสถานการณ์ ประกอบด้วยวิธีดำเนินการ ดังนี้ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงผ่านการติดตามสถานการณ์ นโยบาย หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรวดเร็วและใกล้ชิด 2. ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในองค์กรร่วมกันจัดทำแผนเผชิญเหตุที่ไม่คาดคิด และปฏิบัติตามแนวทางที่วางไว้อย่างเคร่งครัดเมื่อเกิดเหตุการณ์ 3. ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในองค์กรที่เกี่ยวข้องฝึกอบรมพัฒนาตนเองในการคิดวิเคราะห์ วางแผน และบริหารความเปลี่ยนแปลง

แนวทางที่ 8 พัฒนาการคล่องตน และการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย ประกอบด้วยวิธีดำเนินการ ดังนี้ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาฝึกฝนการควบคุมตนเอง จัดการอารมณ์ และการสื่อสารแสดงออกต่อบุคคลอื่นอย่างเหมาะสมและน่าเคารพ 2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความโปร่งใส ซื่อสัตย์ ยุติธรรม ยึดหลักธรรมาภิบาล ระเบียบกฎหมายในการดำเนินการกิจเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่บุคลากรและสังคมภายนอก 3. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในองค์กร นักเรียน และสังคมในด้านความประพฤติปฏิบัติตนต่อครอบครัว และการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์

ทักษะเทคนิควิธีการทำงาน ประกอบด้วย 1 แนวทาง 3 วิธีดำเนินการ ดังนี้

แนวทางที่ 9 พัฒนาการงานแบบมีส่วนร่วมสู่ความยั่งยืนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบด้วย
วิธีดำเนินการ ดังนี้ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาเลือกใช้ช่องทางการสื่อสารองค์กรเพื่อสร้างความร่วมมือและสร้างความ
เข้าใจแก่ทุกภาคส่วนได้เหมาะสมและหลากหลาย โดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงผู้คนได้ง่าย และทั่วถึง
อย่างรวดเร็ว 2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้ และมีแนวทางการ
นิเทศ ติดตาม ให้ข้อเสนอแนะปัดแบค (Feedback) อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะของครู
และบุคลากรในทุก ๆ ด้าน 3. เปิดโอกาสให้ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่
เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน เพื่อการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล มีประเด็นจากข้อค้นพบ ซึ่งนำไปสู่การอภิปราย
ผลการวิจัยที่น่าสนใจ ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของทักษะการบริหารสถานศึกษา ในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะเทคนิค
วิธีการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับสังคมในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World
เพราะสถานศึกษาจำเป็นต้องมีผู้บริหารที่มีเทคนิควิธีการทำงานที่อาศัยเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมเข้ามา
มีส่วนช่วยบริหารจัดการ และอำนวยความสะดวก สอดคล้องกับ Drake & Roe (1986, pp. 29-30) ที่ได้เสนอ
แนวคิดที่ว่า ทักษะด้านเทคนิคเป็นความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้ วิธีการ เทคนิค เครื่องมือ และอุปกรณ์
ที่จำเป็นในการปฏิบัติการกิจ โดยเฉพาะในปัจจุบันทักษะเทคนิคด้านเทคโนโลยี จึงเป็นทักษะที่จำเป็นในการ
บริหารสถานศึกษา อย่างไรก็ตามผลงานวิจัยของ นิภาธร มุลกุน (2561) พบว่า ปัญหาทักษะการบริหาร
ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 คือ ทักษะการบริหารด้านเทคนิค ที่ควรมีกระบวนการขั้นตอน
วิธีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการติดต่อสื่อสารที่เข้าถึงได้ง่าย เพื่อช่วยในการบริหารจัดการองค์กร

สภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการบริหารสถานศึกษา ในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทักษะที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะยืดหยุ่นในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งอาจเป็นผลมาจากความผันผวน
ของพฤติกรรมความต้องการของสังคมในยุคปัจจุบันที่เกิดขึ้นอย่างไม่เป็นเหตุเป็นผลจากข่าวที่เข้าถึงได้ง่าย
และรวดเร็ว สอดคล้องกับแนวคิดของ ศรีธนา พงศ์มันจิต (2566, น. 2212-2225) กล่าวว่าการบริหารสถานศึกษา
ในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการวางแผนกลยุทธ์ขององค์กร ที่จะนำไป

สู่การปฏิบัติงานจริง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเน้นความคล่องแคล่ว แต่ยังคงความยืดหยุ่นได้ เพื่อปรับเปลี่ยนให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในสภาวะที่มีความไม่แน่นอน

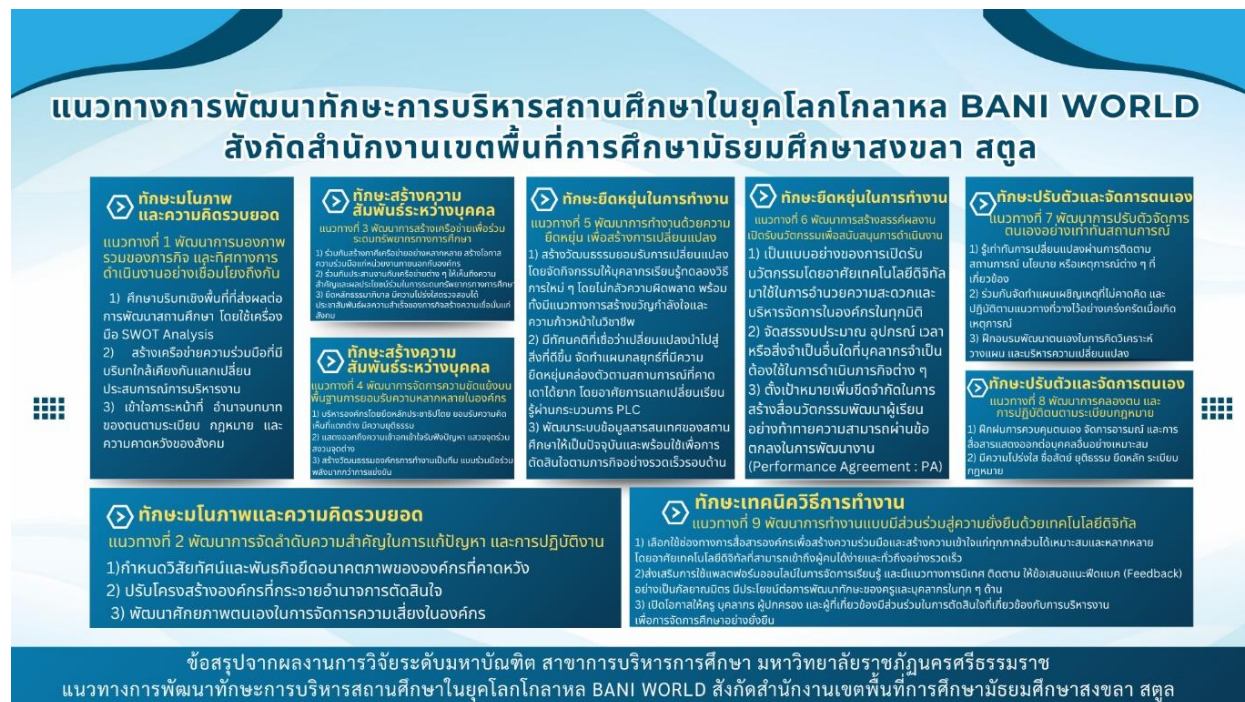
ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ทั้ง 5 ทักษะ พบว่าทักษะโนภาพและความคิดรวบยอดของผู้บริหารสถานศึกษา (PNI = 0.127) มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด ปัจจุบันสถานศึกษาที่มีผลงานเชิงประจักษ์อาจเนื่องด้วยว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีทักษะด้านการมองภาพรวมกระบวนการดำเนินงานและความเชื่อมโยงต่าง ๆ ภายในองค์กรได้ดี สอดคล้องกับแนวคิดของ สุนทร โคตรบรรเทา (2554, น. 9-11) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะด้านความคิดรวบยอด เป็นทักษะการบริหารสถานศึกษาที่จำเป็น และทำให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จ เพราะเมื่อผู้บริหารมองเห็นความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ ขององค์การและหน้าที่ขององค์การด้านมนุษยแล้ว จะทำให้เกิดการประสานงานดำเนินการกิจได้ลุล่วงมีประสิทธิภาพ

2. ผลแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วย 9 แนวทาง 27 วิธีการดำเนินงาน มีระดับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของส่วนประกอบแนวทาง อยู่ในระดับมากที่สุดขึ้นไปสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของ รุ่งทิพา แยมรุ่ง และคณะ (2565, น. 1-13) ที่กล่าวไว้ว่าการบริหารงานต้องมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ เนื่องจากข้อมูลในโลกยุคปัจจุบันสามารถสืบค้นได้ง่ายและมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อีกทั้ง บาสโกโร (Baskoro, 2023) ได้ระบุถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ BANI World กับการจัดการศึกษาที่จำเป็นจะต้องพัฒนาให้องค์กรมีผู้นำที่ดี มีอุดมการณ์ วิสัยทัศน์ และการบริหารจัดการที่สามารถข้ามผ่านสภาพสังคมที่มีความไม่แน่นอนของ BANI ได้

ทักษะการบริหารในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพราะส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร ซึ่งในยุคโลกาภิวัตน์ BANI World เป็นอีกปัจจัยเร่งสำคัญที่ต้องพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ใหม่ในการบริหารจัดการบูรณาการ และยืดหยุ่นมาใช้ในการแก้ปัญหา รวมไปถึงนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ อย่างเช่น การใช้ AI ในการบริหารจัดการข้อมูล การพัฒนาหลักสูตรที่บูรณาการ AI และการเตรียมความพร้อมบุคลากรด้าน AI literacy เข้ามาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับ บุชชูเยฟ (Bushuyev et al., 2023) ที่กล่าวว่าระบบการศึกษาในสภาวะการณ์แบบนี้จะต้องปรับตัวอย่างยืดหยุ่นตามความต้องการของนักเรียน ครูและสังคม โดยรวมไปถึงการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ในการศึกษา

องค์ความรู้จากการวิจัยสู่การพัฒนา

ภาพที่ 2 แนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกโกลาหล BANI World สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล

ที่มา: (แผนภาพโดยผู้วิจัย)

จากภาพที่ 2 แสดงให้เห็นถึงอนาคต ภาพความต้องการผู้บริหารสถานศึกษาที่จำเป็นจะต้องมีทักษะสำคัญอันประกอบด้วย ทักษะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะโมโนภาพและความคิดรวบยอด ทักษะเทคนิควิธีการทำงาน ทักษะปรับตัวและจัดการตนเอง และทักษะยืดหยุ่นในการทำงาน พร้อมทั้งแนวทางในการพัฒนาทักษะดังกล่าวจำนวน 9 แนวทาง 27 วิธีการดำเนินการ

องค์ความรู้ที่ได้รับจากงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลแนวทางการพัฒนาทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคโลกโกลาหล BANI World แก่หน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ได้นำไปขยายผล และสัณนิบาการขับเคลื่อนองค์กรตามจุดเน้นพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา และจังหวัดสตูลต่อไป และการเผยแพร่บทความวิจัยในวารสารที่ได้รับมาตรฐาน เพื่อการนำเสนอองค์ความรู้ที่ได้วิจัยมาแก่หน่วยงาน องค์กร หรือผู้สนใจต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา สามารถนำแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกโกลาหล BANI World ไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ ในการพัฒนาบุคลากรในองค์กร หรือประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้พร้อมสู่ยุคโลกโกลาหล BANI World

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ สามารถนำแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคโลกโกลาหล BANI World เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา เพราะนโยบายในการพัฒนาองค์กรปัจจุบันมีจุดเน้นในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรให้มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะเท่าทันในยุคปัจจุบันต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครู และบุคลากรทางการศึกษาในยุคโลกโกลาหล BANI World เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ หรือนวัตกรรม ที่ส่งผลต่อผู้เรียนให้มีทักษะที่เท่าทันในโลกยุคปัจจุบัน

2. ควรมีการศึกษาการพัฒนาทักษะมนภาพและความคิดรวบยอด และทักษะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์เชื่อมโยง และพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าทักษะเหล่านี้มีความต้องการจำเป็นสูงตามลำดับ

เอกสารอ้างอิง

- นิภาธร มุลกณ. (2561). การพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร ในยุคไทยแลนด์ 4.0. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ฐานข้อมูลงานวิจัย (ThaiLis).
- รุ่งทิพา แยมรุ่ง และคณะ. (2565). ยุคการเปลี่ยนแปลงของโลกกับความท้าทายในการพัฒนาเด็กปฐมวัย. *วารสารคหเศรษฐศาสตร์*, 65 (2), 1-13.
- ศรัณยา พงศ์มันัจิต. (2566, 27 พฤษภาคม). BANI World กับการบริหารสถานศึกษา [การนำเสนอบทความ]. การประชุมทางวิชาการบริหารการศึกษา และการอุดมศึกษาระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 3, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. ปัญญาชน.
- อรรถพล สังขวาสี. (2567, 3 พฤศจิกายน). ปลัด ศธ.ชี้โลกเข้าสู่ยุค BANI World รวมความปั่นป่วนไว้ทั้งหมด กระบวนการศึกษาโดยตรง มอบนโยบายรับมือ อุดมเรียนรู้ตลอด. *ไทยโพสต์ออนไลน์*.
<https://www.thaipost.net/education-news/255668/>
- Bushuyev, S., Bushuyeva, N., Murzabekova, S., & Khussainova, M. (2023). Innovative development of educational systems in the BANI environment. *Scientific Journal of Astana IT University*, 14(14), 104–115. <https://doi.org/10.37943/14YNSZ2227>

- Cascio, J. (2022, April 26). *A framework for understanding a turbulent world*. <https://ageofBANI.com>
- Drake, T.L. & Roe, W.H. (1986). *The Principal Ship*. Macmilan.
- Katz, R. L. (1955). *Skills of an Effective Administrator*. Harvard Business Press.
- Lorenz, E. (1978). *The Star Thrower*. Mariner Books.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). Harper and Row.
- Baskoro, G. (2023, July 31). *From VUCA to BANI: A Challenge of Strategic Environment for Higher Education in Indonesia* [Conference session]. Proceedings of the 3rd International Conference on Business and Engineering Management (ICONBEM 2022), Indonesia. <https://www.atlantis-press.com/proceedings/iconbem-22/125989537>